

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Cabinet Ministru

Nr. / .08.2019

NOTĂ

referitoare la Raportul privind activitatea întreprinderilor publice, pentru anul 2018

În conformitate cu prevederile alin. (4) al art.58 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, **Ministerul Finanțelor Publice elaborează și prezintă Guvernului un raport anual privind activitatea întreprinderilor publice pentru anul 2018.**

Scopul principal al acestui raport îl reprezintă prezentarea performanțelor financiare ale întreprinderilor publice și o evaluare a aplicării prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 de către autoritățile publice tutelare și de către întreprinderile publice asigurând astfel transparența activității desfășurate de acestea, în concordanță cu obligațiile ce le revin potrivit legislației în vigoare.

Raportul **cuprinde:**

1. Analiza principalilor indicatori economico-financiar monitorizați de Ministerul Finanțelor Publice în temeiul **O.G. nr. 26/2013** pentru un număr total de **1.475 întreprinderi publice**, atât în exercițiul financiar 2018 cât și în dinamică, grupate după cum urmează:
 - 225 întreprinderi publice centrale (I.P.C) aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale (A.P.T.C.);
 - 1.250 întreprinderi publice locale aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale.
2. Analiza aplicării governanței corporative în temeiul **O.U.G. nr. 109/2011** pentru un număr total de **1.316 întreprinderi publice** grupate după cum urmează:
 - 147 întreprinderi publice centrale active¹ aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale;
 - 1.169 întreprinderi publice locale (Î.P.L.) active aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale, din care un număr de 792 întreprinderi publice locale sunt organizate ca societăți cu răspundere limitată.

¹ Î.P. active-aflate în stare de funcționare

Indicatorii economico-financiari prezentați în cadrul Raportului au la bază datele cuprinse în situațiile financiare anuale, rapoartele autorităților publice tutelare și datele centralizate la nivelul Ministerului Finanțelor Publice urmare a monitorizării acestor întreprinderi publice. Informațiile privind aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 la întreprinderile publice au la bază datele centralizate la nivelul Ministerului Finanțelor Publice conform Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1952/2018².

Raportul este structurat în două părți astfel:

A. Partea I - Raport privind activitatea întreprinderilor publice centrale

Partea I cuprinde o prezentare a principalilor indicatori economico-financiari înregistrați de **întreprinderile publice centrale**, astfel:

1. În anul 2018 valoarea totală a participațiilor deținute direct/indirect de stat la cele 225 de întreprinderi publice centrale au fost în sumă de **26,3 mld. lei**. În cadrul întreprinderilor publice și-au desfășurat activitatea un număr de **183.152 persoane**.

2. Principalii indicatori economico-financiari realizați de **întreprinderile publice centrale active** sunt:

- ✓ **Venituri totale** în sumă de **44,9** mld. lei, din care **subvenții** de la bugetul de stat în sumă de 6,0 mld. lei;
- ✓ **Cheltuieli totale** în sumă de **41,35** mld. lei;
- ✓ **Rezultat brut** în sumă totală de **3,6** mld. lei obținut astfel:
 - **profit brut** în sumă de **7,1** mld. lei înregistrat de un număr de 150 de întreprinderi publice centrale;
 - **pierdere brută** în sumă de **3,5** mld. lei înregistrată de un număr de 48 întreprinderi publice centrale;
- ✓ **Dividende/vărsăminte** din profitul aferent anului 2018 repartizate la bugetul de stat în sumă de **3,9** mld. lei;
- ✓ **Datoriile totale** în sumă **23,8** mld. lei din care **plăți restante** în sumă de **4,4** mld. lei.

În anul 2018 față de anul 2017 **s-a constatat** o scădere a veniturilor totale cu suma de 2,9 mld. lei și o creștere a cheltuielilor totale cu suma de 1,0 mld. lei, ceea ce a determinat și o **scădere a rezultatului brut cu suma de 4,4 mld. lei**.

Au beneficiat de cele mai mari subvenții pentru exploatare și pentru investiții întreprinderile publice centrale aflate sub autoritatea Ministerului Transporturilor în sumă de **5,1** mld. lei, reprezentând o pondere de **85%** din totalul de 6,0 mld. lei al subvențiilor acordate.

Plățile restante au **crescut** cu suma de 0,4 mld. lei, respectiv de la suma de 4,0 mld. lei la 31.12.2017, la suma de 4,4 mld. lei la 31.12.2018 datorită, în principal, creșterii cu suma 0,2 mld lei la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.; Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă "CFR - MARFĂ" SA. cu o creștere în sumă de 0,05 mld lei și operatori din industria de apărare (ROMAERO S.A., UZINA MECANICĂ ORĂȘTIE S.A., AVIOANE CRAIOVA S.A.) și unele filiale ROMARM SA, înregistrând o creștere în sumă de 0,06 mld lei. Plățile restante înregistrate de întreprinderile publice din administrația publică centrală la 31.12.2018, nu au atins ținta convenită de reducere aprobată prin Bugetele de Venituri și Cheltuieli pentru anul 2018.

Ca și concluzie, comparativ cu anul 2017, în anul 2018 se constată o **scădere** a rezultatelor financiare înregistrate de întreprinderile publice centrale, inclusiv în ceea ce privește plățile restante înregistrate de acestea din motivele menționate mai sus.

² Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1952/2018 pentru reglementarea procedurii de monitorizare a implementării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice cu modificările și completările ulterioare, aplicabil pentru anul 2017;

3. Stadiul implementării prevederilor O.U.G. nr. 109/2011³ privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, la întreprinderile publice centrale.

Din cele 225 întreprinderi publice centrale monitorizate, le sunt aplicabile dispozițiile O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016 pentru un număr de 147.

La finele anului 2018, față de anul 2017 s-a înregistrat o creștere cu 5% a numărului întreprinderilor publice care au aplicat prevederile O.U.G. nr.109/2011 privind selecția administratorilor și directorilor, respectiv de la 86 la 90 întreprinderi publice centrale.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția administratorilor/directorilor⁴, pe parcursul anului 2018, din totalul de 147 ÎPC obligate la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă, stadiul se prezintă astfel:

- ✓ Din cele 34 ÎPC care au selectat administratorii până la 31.12.2018, un număr de:
 - a) 25 ÎPC au finalizat procesul de selecție a administratorilor și directorilor;
 - b) 3 ÎPC au finalizat procesul de selecție a administratorilor și au declanșat procesul de selecție a directorilor;
 - c) 6 ÎPC au finalizat procesul de selecție a administratorilor dar nu au declanșat procesul de selecție a directorilor;
- ✓ 56 ÎPC se află în diferite stadii de aplicare a procesului de selecție a administratorilor;
- ✓ 36 ÎPC nu au declanșat procedura de selecție a administratorilor și/sau directorilor;
- ✓ 21 ÎPC pentru care APTC nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

B. Partea II – Raport anual privind activitatea întreprinderilor publice locale în anul 2018

Partea II cuprinde o prezentare a principalilor indicatori economico-financiari înregistrați de **întreprinderile publice de subordonare locală(Î.P.L)**, astfel:

1. În anul 2018 participațiile deținute direct/indirect de unitățile administrativ-teritoriale la cele 1.250 de întreprinderi publice locale au fost în valoare de **4,6 mld. lei**. În cadrul întreprinderilor publice locale și-au desfășurat activitatea un număr de 98.245 persoane.

2. Principalii indicatori economico-financiari realizați de **întreprinderi publice locale active** sunt:

- ✓ **Venituri totale** în sumă de **10,4** mld. lei, din care **subvenții** acordate de la bugetele locale în sumă de **1,3** mld. lei;
- ✓ **Cheltuieli totale** în sumă de **10,2** mld. lei;
- ✓ **Rezultat brut** în sumă totală de 0,2 mld. lei obținut astfel:
 - **profit brut** în sumă de 0,5 mld. lei înregistrat de un număr de 564 întreprinderi publice locale;
 - **pierdere brută** în sumă de 0,3 mld. lei înregistrată de un număr de 394 întreprinderi publice locale;
- ✓ **Datoriile totale** în sumă de **6,0** mld. lei din care **plăți restante** în sumă de **2,9** mld. lei.

În anul 2018, față de anul 2017, **s-a înregistrat** o creștere a veniturilor totale cu suma de 0,4 mld. lei, o creștere a cheltuielilor totale cu 0,6 mld. lei și **o scădere a rezultatului brut cu suma de 0,2 mld. lei**.

³ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 - privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016

⁴ Prin denumirea de administrator/directorii ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere și respectiv directorii / directorat

Plățile restante au crescut cu suma de **1,7 mld. lei**, față de nivelul înregistrat la finele anului 2018.

3. Stadiul implementării prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016 la întreprinderile publice locale.

Astfel, din cele 1.250 întreprinderi publice locale active monitorizate, le sunt aplicabile dispozițiile O.U.G. nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016 pentru un număr de 1.169.

La finele anului 2018, s-a constatat creșterea cu 38% a numărului întreprinderilor publice care aplică prevederile O.U.G. nr.109/2011 privind selecția administratorilor și directorilor, respectiv de la 393 la 541 întreprinderi publice locale.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția administratorilor⁵, pe parcursul anului 2018, pentru totalul de 1.169 ÎPL obligate la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind governanța corporativă, stadiul se prezintă astfel:

- ✓ Din cele 496 ÎPL care au selectat administratorii până la 31.12.2018, un număr de:
 - a) 427 ÎPL au finalizat până la 31.12.2018 procesul de selecție a administratorilor și a directorilor, dintre care un număr de 227 ÎPL sunt organizate sub forma de SRL;
 - b) 21 ÎPL au finalizat procesul de selecție a administratorilor și au declanșat procesul de selecție a directorilor;
 - c) 48 ÎPL au finalizat procesul de selecție a administratorilor dar nu a declanșat procesul de selecție a directorilor;
- ✓ 45 ÎPL se află în diferite stadii de aplicare a procesului de selecție a administratorilor;
- ✓ 215 ÎPL nu au declanșat procedura de selecție;
- ✓ 413 ÎPL pentru care APTL nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

4. Recomandări pentru îmbunătățirea activității întreprinderilor publice:

- ✓ Luarea de măsuri concrete de către autoritățile publice tutelare pentru reducerea/eliminarea pierderilor înregistrate de întreprinderile publice aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților;
- ✓ Continuarea și intensificarea activităților de recrutare a administratorilor și directorilor conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016;
- ✓ Adoptarea unor măsuri concrete pentru reducerea plăților restante în vederea evitării blocajelor din economie implicit înregistrarea de cheltuieli suplimentare ca majorări penalități de întârziere, dobânzi, etc ale întreprinderilor publice;
- ✓ Accelerarea/finalizarea procedurilor de insolvență în cazul întreprinderilor aflate sub incidența Legii 85/2014⁶;
- ✓ Continuarea procesului de diminuare a participațiilor deținute de stat la nivelul întreprinderilor prin privatizări, restructurări și vânzări de active;
- ✓ Înființarea structurilor specializate în implementarea guvernancei corporative la nivelul tuturor autorităților publice tutelare conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016;
- ✓ Restructurarea societăților/companiilor naționale prin aprobarea unor proiecte de fuziune prin absorbție a subsidiarelor, condiționate de oportunitate și eficiență din punct de vedere tehnic și economic și în conformitate cu prevederile legale;

⁵ Prin denumirea de administrator/directori ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere / directori / directorat;

⁶ LEGEA nr. 85 din 25 iunie 2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

- ✓ Recrutarea de consultanți specializați în restructurare pentru întreprinderile care sunt viabile, dar sub-performante;
- ✓ Consolidarea întreprinderilor mici prin unirea acestora în entități mai mari și mai viabile;
- ✓ Întărirea disciplinei financiare a întreprinderilor publice prin implementarea recomandărilor formulate de către auditorii independenți în cadrul rapoartelor anuale de audit și măsuri concrete de transparentizare a activității.

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,

Eugen Orlando TEODOROVICI